

Til samtlige voksenuddannelsescentre

Orientering om målgruppen for OBU

Regeringen har onsdag d. 30. september 2020 indgået aftale med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om at styrke indsatsen for ordblinde.

Med aftalen er det bl.a. besluttet at ensrette praksis for vurdering af test-scores på tværs af det specialpædagogiske støtteområde (SPS) ordblindeundervisning for Voksne (OBU). Fremover vil gule testscores *i særlige tilfælde* også kunne give adgang til OBU, hvis supplerende tests og vurderinger understøtter det. Ændringen træder i kraft 1. januar 2021.

Ordblindedestens scores

Ordblindedestens resultat er farvekodet i farverne grøn, gul og rød.

Grøn testscore

De voksne, der har en score i den grønne kategori, er ikke ordblinde, men kan opleve at have læse- og skrivevanskeligheder af andre årsager. Der foretages ikke yderligere udredning med henblik på ordblindeundervisning for voksne, men der vejledes til andre undervisnings-tilbud.

Rød testscore

Voksne, der scorer i rød kategori er ordblinde og kan visiteres til OBU, hvis de ikke er berettiget til ordblindeundervisning i henhold til anden lovgivning, fx i forbindelse med et uddannelsesforløb.

Gul testscore

Et resultat i den gule kategori vidner om samme slags vanskeligheder som et resultat i den røde kategori, men ikke i samme grad. Voksne, der scorer i gul kategori, er som udgangspunkt ikke ordblinde. Som test-ansvarlig bør man derfor genoverveje, om der kan findes andre eller supplerende forklaringer på den voksnes vanskeligheder med skriftsproget.

I *særlige* tilfælde kan man dog ved et gult resultat fortsat have formodning om, at den voksnes vanskeligheder primært bunder i vanskeligheder med fonologisk omkodning, hvilket indikerer mulig ordblindhed. Mistanken kan for eksempel opstå på baggrund af lave rigtighedsprocenter i Ordblindetestens deltest 1 og 2, baggrundsoplysninger om tidligere specialpædagogiske indsatser eller faglige iagttagelser.

Målgruppe og adgang

Fra den 1. januar 2021 indføres en praksis på OBU, hvor gule testcores i *særlige* tilfælde efter supplerende testning og ud fra vurdering med faste kriterier kan give adgang til OBU. Med tiltaget ensrettes praksis på tværs af SPS og OBU.

Hvis der er tale om en voksen med en gul testscore, som modtager eller har modtaget specialpædagogisk støtte, kan udbyderen visiteres til OBU på baggrund heraf, hvis øvrige krav til visitation er overholdt.

Hvis den voksne med gul testscore *ikke* modtager eller har modtaget specialpædagogisk støtte, kan udbyderen foretage en udredning med supplerende test for at vurdere, om kriterierne for visitation til OBU er opfyldt.

Udbyderens afgørelse skal altid være skriftlig og opbevares sammen med øvrigt visitationsmateriale, så det er til rådighed fx i forbindelse med tilsyn.

Kriterier til brug i særlige tilfælde ved gule testcores

Visitation til OBU for kursister med en gul testscore kan godkendes, hvis det vurderes, at 3 ud af følgende 4 kriterier er opfyldt:

1. Mindst én af rigtighedsprocenterne i Ordblindetestens delprøve 1, "Find stavemåden", eller delprøve 2, "Find det, der lyder som et ord", er under 80.

Det kan aflæses af rigtighedsprocenterne på testrapporten, om kriteriet er opfyldt.

2. Der er i løbet af eleven/den studerendes skoleliv lagt en fokuseret indsats målrettet de fonologiske vanskeligheder. Indsatsen skal være foregået i skoleregi og/eller være varetaget af fagfolk. Det er således ikke nok, at forældre har været gode til at støtte op om lektielæsning mv.

Kriteriet kan siges at være opfyldt, hvis der forud for testtidspunktet med Ordblindetesten er gennemført en specialpædagogisk indsats målrettet fonologiske vanskeligheder, som har

bevirket, at testdeltageren kan have opøvet sine færdigheder inden for fonologisk omkodning på en måde, der kan have påvirket testresultatet.

3. Det er via supplerende test dokumenteret, at eleven/den studerende har stavfejl, som er karakteristiske ved ordblindhed i form af lydstridige stavfejl og/eller en høj andel af stavfejl. Dokumentationen gælder kun, hvis der er anvendt test af en sværhedsgrad, som svarer til uddannelsesniveaut eller lavere.

Det anbefales at anvende 'Hverdagsstavning for voksne – ortografisk staveprøve' som grundlag for vurderingen. Testen findes her: <https://www.uvm.dk/forberedende-voksenunder-visning-fvu/maalgroupevurdering--screening-og-trinplacering>
Hvis min. 30 pct. af staveordene er fejlstavninger, eller der forekommer mange lydstridige stavfejl, kan kriteriet siges at være opfyldt.

4. Det er via supplerende test dokumenteret, at eleven/den studerende har et ringe læseflow med hyppige brud og læsefejl. Dokumentationen gælder kun, hvis der er anvendt test af en sværhedsgrad, som svarer til uddannelsesniveaut eller lavere.

Kriteriet kan siges at være opfyldt, hvis der anvendes en afdækningsmetode, som sikrer dokumentation for antal og karakter af læsefejl, samt en beskrivelse af testdeltagerens øvrige læseflow.

I de tilfælde, hvor en voksen *ikke* opfylder tre ud af de fire kriterier, skyldes vanskelighederne ikke en funktionsnedsættelse, der berettiger til OBU. I disse tilfælde vil der ofte være behov for andre typer af indsatser, som ikke er omfattet af OBU. Andre indsatser kan for eksempel være tilbud om læse- og skrivekurser på uddannelsesstedet, FVU eller andre tiltag målrettet forbedring af læse- og skrivefærdigheder.

Ved valg af supplerende test, skal den test-ansvarlige lægge vægt på funktionelle test, som afdækker det aktuelle færdighedsniveau inden for læsning og stavning. Det anbefales ikke, at man tester yderligere med henblik på udredning af fonologisk omkodning, da disse færdigheder allerede er afdækket med Ordblindetesten.

Det konkrete testmateriale, som dokumenterer andelen og karakteren af stave- og læsefejl, opbevares sammen med Ordblindetesten og andet relevant materiale til brug for visitationen.

Ordblindetesten

Ordblindetesten tilgås via <https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/specialundervisning/ordblindetesten>

Test-vejlederen skal læse Vejledning til Ordblindetesten grundigt på <https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login> og dernæst også gerne se videovejledning til Ordblindetesten på samme side.

Spørgsmål om supplerende testning eller anvendelse af kriterierne kan rettes til Line Knudsen på line.knudsen@stukuvn.dk

Teknisk support på Ordblindetesten

Teknisk support på Ordblindetesten ydes af Styrelsen for It og Lærings Test og Prøver support. De træffes på:
Telefonisk support: 70 21 21 55

Mandag-fredag 8.00-16.00, fredag 8.00-14.00

Husk at videresende dette brev hurtigst muligt til jeres driftsoverenskomstparter.

Med venlig hilsen

Lisbeth Bang Thorsen
Kontorchef